

Vademecum – onderhandelingen in comités¹ (uitvoeringshandelingen) en in het kader van gedelegeerde handelingen en de rol van de officiële vertegenwoordiger en de experts

Vademecum – onderhandelingen in comités (uitvoeringshandelingen) en in het kader van gedelegeerde handelingen en de rol van de officiële vertegenwoordiger en de experts..... 1

1	Definities	2
2	Algemene omschrijving van de rol van de officiële vertegenwoordiger en de experts	4
2.1	CCIM staat in voor het algemene beheer.....	4
2.2	De officiële vertegenwoordiger wordt aangeduid door het CCIM	4
2.3	De experts worden aangeduid door de respectievelijke overheden	4
2.4	De officiële vertegenwoordiger staat in voor het beheer van comité en de organisatie van de standpuntbepaling voor gedelegeerde handelingen	4
2.5	De plaatsvervangende van de officiële vertegenwoordiger.....	5
3	De rol van de officiële vertegenwoordigers in de comités en bij de organisatie van de standpuntbepaling voor gedelegeerde handelingen.....	5
	Deelname van de officiële vertegenwoordiger aan Comités bevoegd voor uitvoeringshandelingen of aan de informele vergaderingen belegd door de Commissie ter voorbereiding van gedelegeerde handelingen	5

¹ Het vademecum geldt ook voor de comitologie-comités zolang deze nog niet vervangen zijn door de nieuwe regeling inzake uitvoeringshandelingen of gedelegeerde handelingen.

1 Definities

Hieronder volgt een beknopte definiëring van de gebruikte terminologie inzake comités (bevoegd voor uitvoeringshandelingen) en gedelegeerde handelingen. Voor een meer omvattende beschrijving van de rol en taken van de hier opgesomde functies of coördinatiemechanismen zal er evenwel verder in het vademecum een beschrijving volgen of zullen de bestaande samenwerkingsakkoorden of huishoudelijke reglementen moeten geraadpleegd worden.

Uitvoeringshandelingen: *Wanneer bepaalde maatregelen van de EU een eenvormige tenuitvoerlegging vereisen binnen de EU kan de wetgever de Commissie opdragen om uitvoeringshandelingen vast te stellen met betrekking tot de toepassing van die maatregelen. Artikel 291 van het verdrag betreffende de werking van de EU: erkent de beginselbevoegdheid van de Commissie. De EU-maatregelen die een eenvormige tenuitvoerlegging vereisen in de lidstaten geven de Commissie rechtstreeks bevoegdheid om uitvoeringshandelingen vast te stellen. Tegelijkertijd heeft het Parlement bevoegdheden omtrent het toezicht op de uitvoeringsbevoegdheden van de Commissie: de voorwaarden voor het toezicht worden aangenomen middels de gewone wetgevingsprocedure, waarin het Parlement op gelijke voet staat met de Raad.*

Comité (bevoegd voor uitvoeringshandelingen): *Comité, samengesteld uit vertegenwoordigers van de verschillende lidstaten en voorgezeten door de Europese Commissie. In dergelijke Comités kunnen de nationale overheidsdiensten zich uitspreken over de uitvoeringsmaatregelen, voorgesteld door de commissie, aangaande de omvang van de uitvoeringsbevoegdheden en de wijze waarop deze moeten worden uitgevoerd.*

Gedelegeerde handelingen: *De wetgever kan aan de Commissie de bevoegdheid delegeren om wijzigingen vast te stellen voor niet-essentiële onderdelen van een wetgevingshandeling. De gedelegeerde handelingen kunnen bijvoorbeeld bepaalde technische details specificeren of ze kunnen bestaan uit een latere wijziging van bepaalde onderdelen van een wetgevingshandeling. Deze delegatie valt binnen strikte grenzen; alleen de Commissie mag geautoriseerd worden om gedelegeerde handelingen vast te stellen. De wetgever stelt echter de voorwaarden vast waaronder deze delegatie uitgeoefend dient te worden. Artikel 290 van het verdrag betreffende de werking van de EU specificeert dat de Raad en het Parlement een delegatie kunnen herroepen of er een beperkte tijdsduur aan kunnen toekennen.*

Informeel vergaderingen op het gebied van gedelegeerde handelingen: *Volgens de « Common Understanding »², moet de Commissie passende en transparante consultaties organiseren vooraleer gedelegeerde handelingen vast te stellen, op expertenniveau inbegrepen. In hetgeen volgt omvat het woord “comité” ook deze informele expertenvergaderingen die voorstellen van gedelegeerde handelingen bespreken.*

CCIM : *Het Coördinatiecomité Internationaal Milieubeleid zoals opgericht door het Samenwerkingsakkoord van 5 april 1995. De door het samenwerkingsakkoord vastgelegde overheden staan binnen dit CCIM in voor de voorbereiding van de Belgische posities voor internationale instellingen (met uitzondering van de Raad EU), de samenstelling van de delegaties, de opmaak van Belgische rapportering naar internationale instellingen en de organisatie van de opvolging van de genomen beslissingen.*

In de praktijk behelst de CCIM een netwerk bestaande uit tal van stuur- en werkgroepen en een plenaire CCIM die wordt voorbereid door een meer beperkt samengesteld bureau van het

² *The Common Understanding is an agreement between the three EU institutions that sets out the practical arrangements, definitions and preferences relating to delegations of legislative power to the Commission under Article 290 TFEU. It is a formal agreement that all three institutions shall cooperate to ensure the Council and European Parliament have 'effective control' of the Commission's exercise of these delegated powers. The European Parliament agreed upon the text for the Common Understanding on 3 April 2011 and this was communicated to the Council, and therefore Member States, on 4 April 2011. The Common Understanding was adopted at COREPER I on 15 April 2011.*

CCIM. Het bureau werd opgericht om een betere en gestroomlijnde werking te garanderen van het CCIM.

Stuurgroep of werkgroep van het CCIM : *Conform aan zijn samenwerkingsakkoord en zijn huishoudelijk reglement werden door het CCIM (en de Interministeriële Conferentie Leefmilieu) tal van thematische groepen opgericht die als mandaat kregen om in algemene zin de voorbereiding en de gecoördineerde opvolging van het geheel van Europese en multilaterale dossiers m.b.t. hun thema voor hun rekening te nemen en hierbij ook met name de Belgische positie te bepalen.*

Officiële vertegenwoordiger : *Door het CCIM aangeduide gewestelijke of federale ambtenaar die instaat voor het beheer van een comité (in het geval van uitvoeringshandelingen) en van de informele expertengroepen (in geval van gedelegeerde handelingen) (zie hoger) die verantwoordelijk is voor de inhoudelijke voorbereiding van de Belgische positie in coördinatie met de verschillende betrokken overheden.*

Expert : *Persoon die door de federale overheid of door de gewesten aangeduid en gemandateerd is om zijn positie in te brengen in de Belgische coördinatie. Voor de comités en de informele expertenvergaderingen worden deze experts aangeduid om een officiële vertegenwoordiger voor een specifiek dossier te ondersteunen. Door de aanduiding van de verschillende experts beschikt de competente autoriteit over een netwerk.*

2 Algemene omschrijving van de rol van de officiële vertegenwoordiger en de experts

2.1 CCIM staat in voor het algemene beheer.

Op basis van de zich aandienende agenda worden geactualiseerde lijsten van comités en hun respectievelijke netwerken (belast op CCIM-niveau met de vergaderingen inzake uitvoeringshandelingen en gedelegeerde handelingen) voorgelegd aan het CCIM . Op basis hiervan zullen op de plenaire CCIM de nodige beslissingen genomen worden over de aanduiding van de officiële vertegenwoordiger en de te betrekken coördinatieorganen. Ook zullen de verschillende overheden meedelen welke hun experts zijn voor de verschillende dossiers.

De lijst met comités (die de netwerken weergeeft met de officiële vertegenwoordigers en de experts, belast met de uitvoeringshandelingen en de gedelegeerde handelingen) dient beschikbaar te zijn bij het CCIM secretariaat.

2.2 De officiële vertegenwoordiger wordt aangeduid door het CCIM

Voor elk comité wordt een officiële vertegenwoordiger in een zo vroeg mogelijk stadium aangeduid door het CCIM.

2.3 De experts worden aangeduid door de respectievelijke overheden

De gewesten en de federale overheid kunnen voor elk comité en informele expertenvergaderingen experts aanduiden. Deze voorgestelde experts worden vervolgens meegedeeld aan de Plenaire vergadering van het CCIM.

Indien een gewest of de federale overheid voor een bepaald dossier over meerdere experts beschikt, kan dat gewest of de federale overheid beslissen om onder zijn experts een 'trekker' aan te duiden.

2.4 De officiële vertegenwoordiger staat in voor het beheer van comité en de organisatie van de standpuntbepaling voor gedelegeerde handelingen

Door het CCIM worden er lijsten bijgehouden van alle comités en de overeenkomstige officiële vertegenwoordigers en de experts.

Op elke Plenaire vergadering van het CCIM worden deze lijsten geactualiseerd. Nieuwe comités worden kenbaar gemaakt (door de PV of door de voorzitters van de CCIM-werkgroepen of door elk ander lid van het CCIM). De Plenaire vergadering van het CCIM duidt nieuwe officiële vertegenwoordiger aan voor deze dossiers en neemt akte van de aangeduide experts.

De officiële vertegenwoordiger is verantwoordelijk voor het beheer van een welbepaald comité (en de informele expertenvergaderingen), ook al is dit comité bevoegd voor meerdere wetgevingsaktes.

De officieel vertegenwoordiger is verantwoordelijk voor de beleidsvoorbereidende definiëring van de Belgische positie in coördinatie met de verschillende betrokken overheden.

De Belgische officiële vertegenwoordiger is verantwoordelijk voor de voorbereiding van het Belgische standpunt in het comité en in de door de Commissie belegde informele expertenvergadering ter voorbereiding van gedelegeerde handelingen.

De officiële vertegenwoordiger zorgt voor een schriftelijke weergave van het gecoördineerd Belgisch standpunt.

In geval van beperkte reactietermijnen, zorgt de officieel vertegenwoordiger zorgt voor een tijdig overleg.

De officiële vertegenwoordiger zorgt voor de verspreiding van de werkdocumenten en andere relevante informatie voor het bepalen van het Belgisch standpunt naar de experts. De officiële vertegenwoordiger bepaalt de Belgische positie doorheen coördinatie met de experts.

Indien nodig kunnen de officiële vertegenwoordiger en de experts ondersteuning vragen van externe experts, op voorwaarde dat de drie gewesten en de federale overheid hierover geen bezwaar hebben.

In geval dat een stemming in het Comité over een politiek gevoelige uitvoeringshandeling geen gekwalificeerde meerderheid oplevert, dient de officieel vertegenwoordiger tijdig de plenaire vergadering van de CCIM te verwittigen.

De plenaire vergadering van het CCIM is bevoegd om uitspraak te doen over klachten in verband met het beheer van een dossier door een officiële vertegenwoordiger en hierbij beslissingen te nemen tot remediëring.

De officiële vertegenwoordiger kan coördineren op verschillende manieren.

De officiële vertegenwoordiger kan coördineren met de experts op schriftelijke wijze, met name via e-mail.

De officiële vertegenwoordiger kan coördineren met de experts door vergaderingen beleggen. Deze vergaderingen kunnen plaatsvinden in het kader van een werkgroep of stuurgroep van het CCIM.

Indien de vergaderingen zoals georganiseerd door de officiële vertegenwoordiger plaatsvinden buiten het kader van een reeds bestaande coördinatiegroep (stuurgroep van het CCIM of andere) en er voor dit thema een bestaande coördinatiegroep is, dient deze coördinatiegroep op de hoogte te worden gehouden.

In het CCIM kunnen hieromtrent verdere concrete afspraken gemaakt worden.

2.5 De plaatsvervangende van de officiële vertegenwoordiger

Indien de officiële vertegenwoordiger tijdelijk een aspect van zijn opdracht niet kan invullen (deelnemen voorbereidende vergadering, voorzitten coördinatie) zal hij een van de experts vragen om deze taak over te nemen. Het is aan de officiële vertegenwoordiger om hierbij de inschatting te maken wie hiertoe best wordt aangesproken.

Bij niet beschikbaarheid van de officiële vertegenwoordiger voor een langere periode (meer dan 1 maand doch in het geval van dossiers die sterk in de politieke actualiteit staan zal hier een kortere periode gelden) zal het CCIM beslissen over de plaatsvervangende van de officiële vertegenwoordiger.

3 *De rol van de officiële vertegenwoordigers in de comités en bij de organisatie van de standpuntbepaling voor gedelegeerde handelingen*

Deelname van de officiële vertegenwoordiger aan Comités bevoegd voor uitvoeringshandelingen of aan de informele vergaderingen belegd door de Commissie ter voorbereiding van gedelegeerde handelingen

De officiële vertegenwoordiger of zijn plaatsvervanger verdedigt het Belgisch standpunt, zoals die is gecoördineerd.

De officiële vertegenwoordiger participeert zelf aan het comité of aan de informele vergadering, of hij verzekert de deelname van een plaatsvervanger.

De officiële vertegenwoordiger (of in voorkomend geval zijn plaatsvervanger) stelt een verslag op van het comité of van de informele experts vergadering door de Commissie belegd voor

de gedelegeerde handeling, teneinde de experten te informeren over de discussies en de resultaten.

De officiële vertegenwoordiger brengt verslag uit op vraag van de Plenaire vergadering van het CCIM over de stand van zaken en de Europese onderhandelingen.